

AFGIFTE KANTOOR
3390 Tielt-Winge

ERK. NR. P005656

Verantwoordelijke uitgever:

Vital CRAENINCKX
Leuvensesteenweg 168
3390 Sint-Joris-Winge

VZW
Nationale Confederatie
van
Politieke Gevangenen
en Rechthebbenden
van België

België – Belgique
PB
3390 Tielt-Winge

**DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
VAN HET
GEWEST MEENSEL-KIEZEGEM en TIENEN**

40ste jaargang nr 1 van januari – februari – maart 2015

**N.C.P.G.R.
MEENSEL-KIEZEGEM en TIENEN**

Voorzitter : Vital CRAENINCKX, Leuvensesteenweg 168
3390 Sint-Joris-Winge – Tel. 016 63 46 23
gsm 0496 50 46 77
vital.craeninckx@skynet.be

Verantwoordelijke uitgever :

Vital Craeninckx, Leuvensesteenweg 168
3390 Sint-Joris-Winge

Secretariaat en Penningmeester :

Jos LEMMENS, Neckerspoelstraat 6
3391 Meensel-Kiezegem - Tel. 016 63 36 11
jozef_lemmens@skynet.be

Financiële rekening :

H.E.C.A. 1944
Neckerspoelstraat 6 3391 Meensel-Kiezegem

Rekening nr. BE84 7340 3632 1859
BIC. KREDBEBB

Redactie : Vital Craeninckx , Leuvensesteenweg 168 3390 Sint-Joris-Winge

Website: www.heca1944.be (herdenkingscomité augustus '44)

Beste lezer,

In het prille begin van dit jaar werden we opgeschrikt door een tragische aanslag op de redactie van het Franse satirische blad Charlie Hebdo.

Deze gebeurtenis trok alom de aandacht en liet niemand onberoerd. De wereld was aangedaan. Ieder slachtoffer van geweld is er immers één te veel. De discussie over vrijheid van meningsuiting, in welke vorm en van welke omvang ook, laaide hoog op.

Alles moet kunnen: lachen met religie, politici, elke vorm van gezag: “*et tout à coup , nous sommes tous Charlie.*” De media stonden bol van Charlie Hebdo, het haalde de internationale pers. Misprijzen alom. Wereldleiders van alle pluimage, onder hen zelfs enkele die in eigen land vrije meningsuiting keihard bestrijden, stapten arm in arm als protest mee op in een betoging met meer dan een miljoen deelnemers.

In onze huidige mediagenieke wereld moet, naar de publieke opinie toe, een tikkeltje hypocrisie blijkbaar best kunnen. Verspreiden van informatie is de taak van de media en dat impliceert een grote verantwoordelijkheid . Doch de toenemende commercialisering, tijdsdruk en rekbare deontologie doen wenkbrauwen fronsen over de macht, gebruik en misbruik van de moderne media.

Nochtans zijn slachtoffers van terreur in andere delen van de wereld, niet minder belangrijk. De Allah-krijgers van de Islamitische Boko Haram hebben begin dit jaar Baga in het Noord - Oosten van Nigeria afgebrand en afgeslacht. Honderden lijken lagen verspreid over deze stad.

Amper een paar woorden daarover in de pers. Niet interessant of te ver van Parijs?

Op zondag 25 januari werd voor aanvang van de voetbalmatch Standard – Anderlecht een reuze spandoek, een zogeheten tifo, ontrolt met daarop de afbeelding van een onthoofde Anderlechtspeler en haatdragend opschrift ‘*Red or Dead*’. Wederom verontwaardiging, afkeuring en opmerkingen als ‘degoutant’ in de media. Ik wil geen appels met peren vergelijken maar waar ligt de grens in vrijheid van denken en spreken?

De facto is er toch geen verschil tussen ‘Charlie’ en het spandoek van de voetbalsupporters? Enkele weken voordien werd er nochtans een lans gebroken voor vrijheid van mening? Contradictie of toch niet. . . ?

Op 27 januari kreeg de 70ste herdenking van de bevrijding van het concentratiekamp Auschwitz uitvoerig aandacht in diverse media. En dat is goed. Minister van onderwijs Hilde Crevits en de Vlaamse onderwijskoepels ondertekenden in de Dossinkazerne een gezamenlijk engagement: “*Elke leerling zal les krijgen over de Holocaust*”. Dit in het kader van de herinneringseducatie.

Het beeld van de Holocaust heeft zich, zeker in de laatste decennia, dusdanig in het collectief geheugen gesetteld, dat andere gruwelen, niet-joodse slachtoffers, onze politieke gevangenen, in de schaduw worden gesteld en blijkbaar niet interessant genoeg zijn om de nodige (media)aandacht te krijgen.

De Holocaust lijkt wel een mythe en is uniek, immers nooit voorheen of nadien heeft zich dergelijke gruwel voorgedaan, en wordt door velen als alleenrecht of als symbool van het lijden toegemeten. Citaat:

“*Niet de geredden zijn de echte overlevenden, maar de verdronkenen, zij die de bodem van alle ellende bereikt hebben, zij die in de gaskamers zijn omgekomen, dat zijn de waarachtige getuigen.*” (Primo Levi, Italiaanse Jood, schrijver en overlevende Auschwitz, in “De verdronkenen en de geredden”)

Het is geenszins de bedoeling te moraliseren, laat staan de wereld te willen veranderen, doch het is niet slecht spontaan even stil te staan bij enkele belangrijke nieuwsfeiten in de voorbije wintermaanden.

Maar de lente is in zicht en dus begint een nieuw “werkjaar” en ontluiken nieuwe doestellingen voor de vereniging. Noteer nu al de jaarlijkse herdenking op zondag 9 augustus.

Het zou ons eveneens veel genoeg doen u talrijk te mogen begroeten op onze jaarlijkse statutaire feestvergadering op zaterdag 18 april waarover alle info op de omslag van dit tijdschrift. **Je kan nog steeds uw lidmaatschap voor 2015 hernieuwen, indien interesse en/of nog niet gebeurd, door storting van 16 € op het rekeningnummer van de vereniging. Waarvoor van harte dank.**

Vital Craeninckx, voorzitter

Een "Klein dorp een zware tol"

Het boek "**Een klein dorp, een zware tol**" - het drama van collaboratie en verzet in **Meensel-Kiezegem** van de auteurs Stefaan Van Laere, Frans en Jozef Craeninckx kende in 2004 een eerste druk. Het boek is uitgegeven door 'Manteau', en telt 240 pagina's.

De voorraad boeken in ons bezit is helaas zo goed als uitgeput, er zijn nog slechts enkele exemplaren onmiddellijk beschikbaar. Op de vraag om een herdruk deelde uitgeverij Manteau het volgende mee:

*"Een herdruk is helaas pas vanaf **750** exemplaren mogelijk, maar aangezien we van dit boek een POD-versie gemaakt hebben (= Printing On Demand) kan het boek nog steeds onder het **ISBN 9789022318157** via de **boekhandel** of via de **webboekhandel www.bol.com** besteld worden. De exemplaren worden dan één voor één digitaal gedrukt."* Einde mededeling

Bindwijze: **Paperback** - **240 blz** - levertijd **4-8 werkdagen**

Kostprijs **19,99 Euro**

Verkoop en levering door **bol.com**

- Gratis verzending vanaf 20 euro
- 30 dagen bedenktijd en gratis retourneren
- Dag en nacht klantenservice

Samenvatting

Auteurs: Stefaan Van Laere - F. Craeninckx - J. Craeninckx

Productspecificaties:

MEENSEL-KIEZEGEM, een landelijk dorpje in het Brabantse Hageland. Bij het begin van de Tweede Wereldoorlog viel het dorpsleven even stil, maar na een tijd ging het gewone leven min of meer door... tot die noodlottige zondag. Op zondag 30 juli 1944 werd Gaston Merckx, zoon van de Duitsgezinde familie Merckx, vermoord. Een eerste vergeldingsactie volgde op 1 augustus, er vielen 3 doden, maar het ergste moest nog komen. Op vrijdag 11 augustus sloten 350 manschappen Meensel-Kiezegem hermetisch af. 91 dorpingen werden weggevoerd, van wie de meeste nooit meer terugkwamen. Dertien van hen, onder wie de zestienjarige tweeling Frans en Jozef Craeninckx, zaten in de 'spooktrein' met bestemming Neuengamme - de trein die daar gelukkig nooit aankwam. EEN KLEIN DORP, EEN ZWARE TOL is het verhaal van een uit de hand gelopen dramatisch conflict tussen verzetsmensen en collaborateurs vlak voor de historische bevrijding, het is het verhaal van een dorpsgemeenschap waarin het drama nog lang zou naleven...

In memoriam

Mevrouw **Melanie Cauwbergs**

echtgenote van wijlen de heer

Emile Lemmens † 2007

Lid van N.C.P.G.R. Meensel-Kiezegem

Geboren in Meensel-Kiezegem op 11 oktober 1929

en overleden in Leuven op 27 november 2014.

Het verhaal van een verzetsleider. .

Opgetekend door Linda Vandermeeren, nicht van Hilaire Gemoets,
voor het strijdersblad van NSB-Bekkevoort editie juli-augustus 2014

Zondag 3 september 1944. In de euforie en de vreugde net op de dag van de bevrijding van Brussel werd verzetsman **Hilaire Gemoets**, geboren in Assent op 24 januari 1924, in Webbekom bij Diest door de Gestapo aangehouden en gefusilleerd nadat hij zijn eigen graf had moeten delven. Hilaire Gemoets was korpscommandant van de Belgische partizanen en lid van de sabotagegroep 'Groep G'. (*Groupe Général de Sabotage*) Vrienden hebben in de nacht van 3 sept. 1944 zijn lichaam opgegraven en op vraag van de pastoor van Assent opgebaard in de dorpskerk tot op de dag van een indrukwekkende begrafenis en een opgemerkte afscheidsrede van de toenmalige burgemeester.

Het verzetsleven van Hilaire moet van start zijn gegaan in 1941. Eveline en Charel, zijn ouders, maakten zich vaak ongerust over de plotse verdwijningen van Hilaire. Langzaam begonnen ze te vermoeden dat hun zoon bij het verzet was. Hilaire had een goede dekmantel; hij kocht boter en eieren in boerderijen en verkocht die weer door aan particulieren in Brussel of Leuven. Zo vermenigvuldigde hij zijn contacten. Hij bezat ook een radiozender en stuurde berichten naar Engeland. De meest opvallende en briljante acties waar hij aan meewerkte waren o.a. de sabotage van het treinstation van Diest door het uitschakelen van de signalisatiecabine. De verzetslieden wilden de Duitse treinen, die oorlogsmateriaal uit Duitsland aanvoerden, tegenhouden. Het spoorverkeer bleef lange tijd verlamd en belemmerde de Duitse intenties grondig. In januari 1944 saboteerden ze ook de hoogspanningsmasten, waardoor het voor de Duitsers onmogelijk werd weken lang te communiceren. Bovendien werden kolenvelden van tientallen boeren vernietigd omdat koolzaad door de Duitsers werd gebruikt om olie te produceren. De groep van Hilaire zocht onder meer ook onderdak en kleding voor piloten van neergeschoten geallieerde vliegtuigen, verborg hen in de streek en hielp hen evacueren via de ontsnappingslijn. (*ref. o.a. Edward 'Teddy' Blenkinsop wiens bommenwerper in de nacht van 27 op 28 april werd neergehaald boven Webbekom en die door toedoen van Hilaire Gemoets even later in Meensel onderdak vond*). En dan . . .

Om middernacht, 16 juli 1944, werd het ouderlijk huis omsingeld door de zwarte brigade en de Sicherheitspolizei. Men was op zoek naar Hilaire want zijn naam was ondertussen al gekend bij de vele sabotages. De hel brak los in huis bij het vinden van pamfletten van de weerstand. In plaats van Hilaire namen ze zijn vader mee. Charel werd gedeporteerd naar Buchenwald. Na maanden vreselijk kampeven keerde hij uiteindelijk terug in juli 1945 en woog nog amper 40 kilo met littekens van hondenbeten op beide bovenbenen. De getekende man herstelde na een lang verblijf in het ziekenhuis om vervolgens de draad weer op te nemen. Het leven zou immers doorgaan zonder zoon Hilaire. Op 3 september, terwijl hij in Buchenwald gevangen zat, werd Hilaire verraden voor 500.000 Bfr en gefusilleerd.

Toespraak van de burgemeester van toen op de uitvaart van H. Gemoets in Assent

Dierbare familieleden en dorpsgenoten,

Terwijl de klokken , over dorp en stad, de lang verwachten dag van 's lands bevrijding inluiden, en uit elk verdrukt hart, vreugde en blijdschap opwellen, om de ontzetting van ons Vaderland, wacht me, als burgemeester der gemeente een zeer pijnlijke plichtsvervulling.

Hilaire Gemoets gaat rusten na afgedanen arbeid.

Reeds lang stond hij sterk in den dienst van zijn verdrukt volk.

Hij zag de rampen die kwamen over zijn land en over zijn verbannen koning.

Hij zag de vernedering van zijn volk, de ongehoorde opeisingen, het meenemen van onze jongelingen onder bedreiging van de bozen vijand.

Hij zag de vrijheid in boeien gelegd, hij hoorde het gewezen uit gevangen concentratiekamp; zijn volk was een volk van slaven en verdrukten. En zijn jeugdig hart trilde van verontwaardiging.

“Ik ga- zo besloot hij- mijn broeders bijstaan in het wreken van onrecht, in het vrijmaken van mijn Belgisch grondgebied”. En hij ging...

Enkele dagen geleden kwam hij naar huis – en toen hij terugging daar naar waar de plicht hem riep, groette hij zijn huisgenoten.

Maar zijn laatste woorden waren “ Dag moeke, tot weerziens...” En hij ging om te sterven. Verleden zondag trof hem het schot der lafaards. “ Wat wilt ge me geven” sprak Judas, “ Ik zal hem U overleveren”... Dertig zilverstukken was de koopprijs, op Hilaire stond een half miljoen.

Weest fier over uw kind en broeder, een heldendood stierf hij voor België, koning en volk. Vol eerbied en bewondering buigen wij het hoofd voor zulk een groot dorpsgenoot, held om zijn ridderlijkheid, held om zijn vaderlandsliefde, sprekend toonbeeld van ware naastenliefde. Hilaire is uit zijn te jeugdig leven gescheiden, een voorbeeld van deugd en moed, nalatend aan onze jongelingschap en aan gans het bevrijde volk.

De aardse vrede, na losmaking uit de boeien, geniet hij niet. Hij vocht er om en stierf voor de vrede. God zal hem de hemelse vrede reeds hebben geschonken, beloofd aan deze die stierven voor de rechtvaardigheid.

Hilaire, als burgemeester en vertegenwoordiger van onzen beminden koning, dank ik u om uw bloedig offer.

Gans het Belgisch volk, uw familie, dorpsgenoten en strijdmakkers bidden hier voor u. Uit onze ogen, ja, maar nooit uit ons hart. Genadige Jezus, geef hem de eeuwige vrede. Hilaire, tot ziens, hierboven.

Leve de koning, leve België.

De burgemeester van toen....

Jaarlijks organiseert KNSB Groot-Kortenaken op 3 september een herdenking in Webbekom aan de gedenksteen :
(kruispunt Webbekomstraat-Papenbroekstraat) en op de begraafplaats van Assent waar Hilaire Gemoets zijn definitieve rustplaats kreeg.

Het Studiecentrum Oorlog en Maatschappij (CegeSoma) dreigt te verdwijnen!

Door de aangekondigde besparingen wordt het voortbestaan van het Studiecentrum Oorlog en Maatschappij (CegeSoma) bedreigd. Met deze petitie willen wij hiertegen protesteren. Het CegeSoma neemt vandaag een onmisbare wetenschappelijke en maatschappelijke plaats in in het debat over de meest donkere en delicate aspecten van onze hedendaagse geschiedenis.

“Het behoud van het centrum moet worden verzekerd” zo luidt het bij initiatiefnemers Bruno De Wever (UGent) & Laurence van Ypersele (UCL), leden van de Wetenschappelijke Commissie van CegeSoma.

Het CegeSoma, met zo'n 45 vaste en tijdelijke medewerkers, een dotatie van 1,5 miljoen Euro en een totaalbudget van 2,5 miljoen Euro, is één van de kleinste instellingen die op federaal niveau actief zijn. Het is in 1969 opgericht als een centrum over de geschiedenis van WO II en daarna uitgegroeid tot een internationaal gereputeerd kenniscentrum over conflictgeschiedenis in de 20ste eeuw. Het combineert onderzoek, documentatie en publiekswerking. Het is gespecialiseerd in de studie van de donkerste jaren van de eerste helft van de vorige eeuw en een vertrouwd servicecentrum voor bevolking en overheid. Voor Belgische historici van de nieuwste tijd fungeert het als een uniek platform van samenwerking en dialoog over alle grenzen heen. In vele opzichten is het ook een buitenbeentje. Het is niet erkend als een Federale Wetenschappelijke Instelling en telt als gevolg daarvan geen enkele ambtenaar onder zijn personeel. Voor de financiering van zijn medewerkers in vast dienstverband steunt het dus helemaal op de jaarlijks toegekende dotatie.

Voor dit kleine centrum zijn de gevolgen van de bezuinigingen waartoe de federale regering op 15 oktober jl. besloot catastrofaal. Na drie jaar besparingen onder de vorige regering, wordt de kaasschaaf gehanteerd, met een vermindering van de dotatie met 4% op personeelsuitgaven, 20% op werking en 22% op investeringen. In 2015 zullen daardoor alle opgebouwde reserves zijn uitgeput. Er kan dan enkel nog personeel worden afgedankt. Maar in deze relatief jonge instelling bereikt niemand in 2015 de pensioenleeftijd en hebben bijna alle personeelsleden recht op een opzegvergoeding die hoger ligt dan hun jaarsalaris. De kwadratuur van de cirkel dus. Wanneer je een dergelijke besparing op jaarbasis moet realiseren volstaat het dus niet 4% in de budgetlast voor lonen weg te knippen. Het gaat over veel en veel meer. Daardoor wordt namelijk ook gesneden in de kleine ploeg van 'vaste' mensen die in de loop van hun carrière een kapitaal aan kennis en ervaring hebben opgebouwd. De ruggengraat van de instelling wordt dus aangetast. Wanneer deze besparing onveranderd wordt doorgevoerd – en tussen 2016 en 2019 komt er nog jaarlijks 2% bovenop – wordt het doodvonnis van het CegeSoma getekend.

De ondertekenaars vinden het van het grootste belang dat dit bijzonder erfgoed verder wordt bewaard, bestudeerd en aan een breed publiek bekend gemaakt. Zij vragen aan de bevoegde staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid, Elke Sleurs, dat er voldoende middelen worden gezocht om het voortbestaan van het CegeSoma te verzekeren.

Info over petitie: www.change.org/p/mevr-elke-sleurs-het-cegesoma-dreigt-te-verdwijnen en www.cegesoma.be

Uitnodiging voor de algemene feestvergadering van N.C.P.G.R. op zaterdag 18 april 2015

Gewest Meensel-Kiezegem
en Tienen

Aan alle leden en sympathisanten

Mevrouw, Mijnheer

De bestuursleden van de N.C.P.G.R. gewest Meensel-Kiezegem – Tienen nodigen U graag uit op de jaarlijkse feestvergadering op :

**zaterdag 18 april 2015
om 12.00 u.
in restaurant “Alinea”, Kerkstraat 31 te Meensel-Kiezegem.**

Deze vergadering biedt de gelegenheid tot een gezellig samenzijn voor al onze leden en sympathisanten.

Menu

Aperitief
Goudbrasem in een groen jasje ‘Chardonnay’
Soepje van gevogelte met duif
Gevuld varkenshaasje op Spaanse wijze
Creatie van chocolade met een schuimpje van peer
Koffie met pralines
Wijnen en frisdranken

De deelnamekosten bedragen ‘all-in’ **50 Euro** per persoon. Dit bedrag kan betaald worden door overschrijving op rekeningnummer **BE84 7340 3632 1859 (BIC KREDBEBB)** van de VZW Herdenkingscomité Augustus ’44 , Neckerspoelstraat 6 3391 Meensel-Kiezegem met vermelding ‘18 april 2015’. Een overschrijvingsformulier is bijgevoegd.

Nota : Door het restaurant wordt voor het ‘all-in’ menu 56,20 € aangerekend, doch de meerkost van 6,20 € zal door de vereniging bijgelegd worden.

Betaling aan de kassa is eveneens mogelijk **mits tijdige voorafgaande telefonische bevestiging van uw aanwezigheid** bij secretaris Jos Lemmens: tel. 016. 63 36 11

Alle inschrijvingen dienen te gebeuren **uiterlijk op 14 april 2015.**

Met de wens U op onze feestvergadering te mogen verwelkomen, groeten wij U vriendelijk en met achting.

Het bestuur